

PONEDELJEK, 16. 3. 2020 (1.ura)

Ker bo kmalu po vrnitvi v šolo pisno ocenjevanje znanja, so spodaj naloge za ponovitev in utrjevanje. Čisto spodaj so še enkrat napisani pojmi. Veliko uspeha pri reševanju.

- 1. Naštej ekonomske pravice slovenskih državljanov:**

- 2. Kaj je podjetje?**

- 3. Pojasni razmerje med delodajalci in delojemalci ter vlogo sindikatov in gospodarskih zbornic.**

- 4. Na primeru pojasni od kod država črpa sredstva za svoje delovanje in kako jih porablja?**

- 5. Pojasni pojem finančna kriza:**

- 6. Naštej tri prednosti in tri slabosti kapitalizma:**

7. Kakšna so pričakovanja oseb, ki so vezane na delniško družbo (podjetje):

- Lastniki delnic

- Zaposleni

- Vodje podjetij (menedžerji)

- Lokalni prebivalci

8. Razmisli, od kod šola dobi sredstva za delovanje?

9. Razloži, kako bi poiskal delo/slужbo?

10. Preberi spodnji odlomek. Kje je zapisan ta člen in o čem govori?

49. člen

(svoboda dela)

Zagotovljena je svoboda dela.

Vsakdo prosto izbira zaposlitev.

Vsakomur je pod enakimi pogoji dopustno vsako delovno mesto.

Prisilno delo je prepovedano.

11. Kaj misliš je najpomembnejše za prihodnost gospodarstva v RS?

POJMI:

–INTELEKTUALNA LASTNINA

stvaritve, rezultati, ki so plod intelektualne dejavnosti na industrijskem, znanstvenem, literarnem, umetniškem in izumiteljskem področju (npr. avtorske pravice).

– ZASEBNA LASTNINA

lastnina, s katero lahko razpolaga/jo le njen/i zakoniti lastnik/i.

– JAVNA KORIST (JAVNI INTERES)

to, kar je pomembno za skupnost kot celoto.

–TRG DELA

prostor srečevanja delojemalcev, ki ponujajo znanje, veščine in izkušnje, in delodajalcev, ki iščejo kandidate za prosta delovna mesta.

– PODJETJE

organizirana gospodarska enota, v kateri ljudje proizvajajo izdelke in opravljajo storitve za potrebe drugih.

– DELAVEC

oseba, ki poklicno opravlja fizično ali intelektualno delo.

– DELODAJALEC

oseba, ki najame delavce, da za plačilo opravljajo delo.

–SINDIKAT

organizacija, ki si prizadeva za uresničevanje interesov delavcev.

– STAVKA

organizirana prekinitev dela delavcev za uresničevanje njihovih pravic.

– GOSPODARSKA ZBORNICA

organizacija, ki povezuje delodajalce.

– DRŽAVNI PRORAČUN

načrt prihodkov in izdatkov države za eno leto.

– TROŠARINA

davek na določeno blago (alkohol, tobak, bencin in kurilno olje)